Wydawca / Published by:
Urząd Miejski w Gdańsku - Wydział Promocji Miasta
City Hall of Gdańsk - City Promotion Department
ul. Nowe Ogrody 8/12, PL 80-803 Gdańsk
tel. +48 58 323 63 06, e-mail: wpm@gdansk.gda.pl

Tekst / Text by:
Stowarzyszenie Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej
Sobieszewska Island Fan Society

Tłumaczenie / Translation by:
Ewa Nanowska

Zdjęcia / Photos:
Archiwa Stowarzyszenia Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej
i Wydziału Promocji Miasta
Archives of the Sobieszewska Island Fan Society
and the City Promotion Department

GDAŃSK

Wyspa Sobieszewska
The Sobieszewska Island

GDAŃSK
www.gdansk.pl

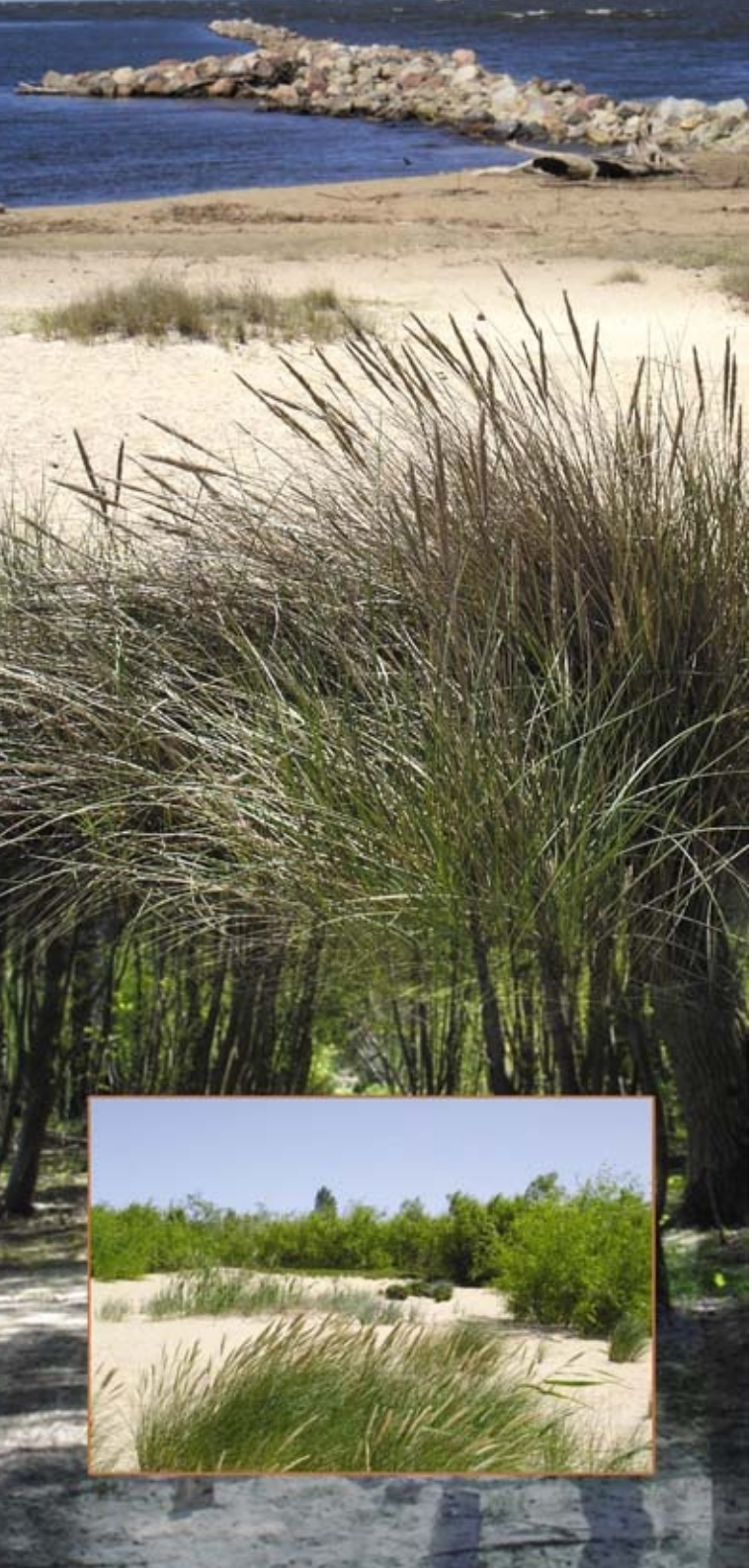

WYSPA SOBIESZEWSKA
THE SOBIESZEWSKA ISLAND

DZIEWICZA PRZYRODA WYSPY SOBIESZEWSKIEJ

Zapraszamy wszystkich gości i turystów do spędzenia wolnego czasu na niezwykle malowniczej Wyspie Sobieszewskiej, której ponad 100-letnia historia jest związana z działaniami sił natury i człowieka. Jest ona częścią Mierzei Wiślanej. Wyspę o powierzchni 35 km^2 pokrywa ponad 1000 ha lasu. Znajduje się na niej najdłuższa, otwarta na całej długości - licząca 11 km - gdańska plaża, ze strzeżonymi kąpieliskami w Sobieszewie i Orlu. Po przybyciu na Wyspę można korzystać z kąpieli słonecznej na rzadko spotykanym czystym, białym piasku lub wędrować przez dziewiczy teren i podglądać życie dzikiej przyrody.
Wyspa Sobieszewska (dzielnica Gdańska) to unikalne miejsce, które leżąc w granicach administracyjnych wielkiego miasta szczyci się aż dwoma rezerwatami przyrody. Znajdziemy na niej również wiele pamiątek i miejsc trwale związanych z historią Gdańska i samej Wyspy: dwa sanktuaria, zabytkowe dworki, śluzy chroniące depresyjne tereny Żuław przed powodziami i drewniane chaty kryte strzechami.

W 1994 r. Rada Miasta Gdańska podjęła uchwałę w sprawie uznania Wyspy Sobieszewskiej za obszar chronionego krajobrazu - wyspę ekologiczną.

Obszar Chronionego Krajobrazu - Wyspa Sobieszewska, obejmuje cały teren Wyspy na północ od głównej drogi biegnącej z Sobieszewa do Świbna i stanowi fragment ważnego, przymorskiego ciągu zieleni Gdańska oraz regionalnego systemu przyrodniczego strefy nadmorskiej Zatoki Gdańskiej. Południowa część Wyspy wchodzi w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich, którego główna część znajduje się na południe od Wyspy.

UNSPOILT NATURE OF THE SOBIESZEWSKA ISLAND

Whoever stays or tours Gdańsk should spend some time on the exceptionally picturesque Sobieszewska Island. It was formed only 100 years ago by splitting off a section of the Vistula Bar in effect of combined effort of man and nature. The island is 35 square kilometres in area, out of which over 1000 ha is wooded. The island features the longest beach in the neighbourhood of Gdańsk. Stretching for 11 kilometres, it is all open to the public.

Sobieszewo and Orle have their own organised and guarded bathing grounds. The island is a perfect spot for a lazy rest on the exceptionally clean, white sand, or a walk in the unspoilt countryside watching wildlife. The Sobieszewska Island (district of Gdańsk) is a unique pocket of an urban agglomeration with two nature reserves in its borders. The neighbourhood is dotted with sites and structures permanently woven into the history of Gdańsk and the Island itself. There are two sanctuaries, listed manors, sluices protecting the Żuławy depression from flooding, and log-built cottages capped with thatched roofs.

In 1994 the Gdańsk City Council passed a resolution to proclaim the Sobieszewska Island an environmental area of protected landscape.

The Sobieszewska Island Protected Landscape Area includes the whole island, north of the main road running from Sobieszewo to Świbno. The Island constitutes a fragment of the important coastal belt of green in Gdańsk and of the regional natural environment system of the seashore zone around the Bay of Gdańsk. The southern section of the Island is included in the Protected Landscape Area of the Gdańsk Żuławy depression with its main basin stretching south of the Island.

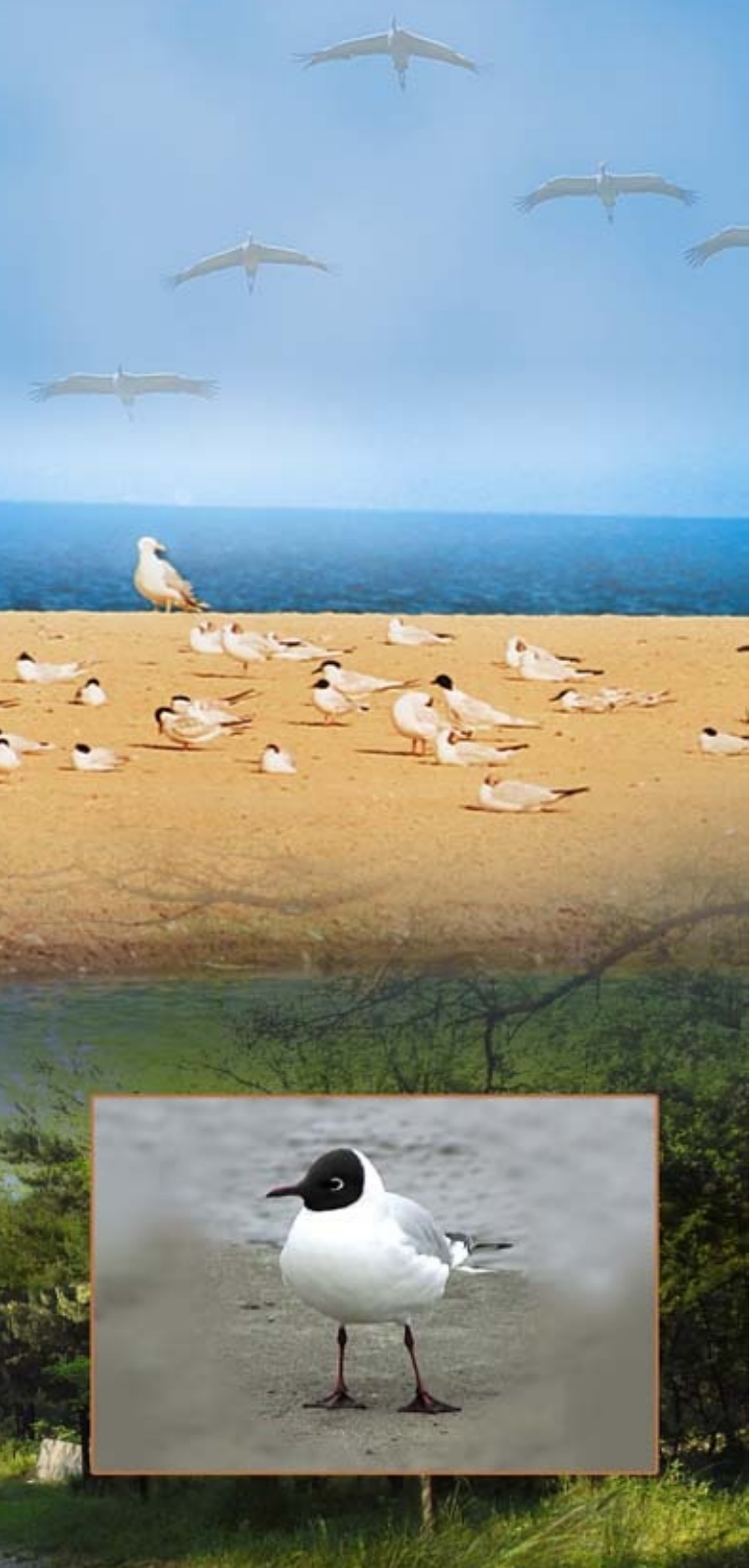

NARODZINY WYSPY

Zimą 1840 r., w wyniku zatoru lodowego, który utworzył się w miejscowości Płonia, wezbrane wody Wisły przerwały Mierzeję Wiślaną w okolicach wsi Górki. W ten sposób powstało nowe ujście Wisły nazwane w 1842 r. przez Wincentego Pola Śmiałą Wisłą. Tak uformował się półwysep, którego zachodnią część stanowił teren obecnej Wyspy Sobieszewskiej. Chcąc rozwiązać problem corocznych powodzi na Żuławach, na polecenie cesarza Wilhelma II w latach 1889-1895 pomiędzy obecnym Mikoszewem a Świbnem, wykopano kanał o długości 7,1 km, zwany Przekopem Wisły, którym uchodzą do morza wody wiślane. Ostateczny kształt Wyspa zyskała w 1895 r.

THE BIRTH OF THE ISLAND

An ice-jam that blocked the flow of the Vistula River at the locality of Płonia caused the water to build up and, having negotiated the barrier, cut through the Vistula Bar in the vicinity of the Górki village. This is how the new river-mouth was formed. In 1842 Wincenty Pol gave it the name of the Bold Vistula (Wisła Śmiała). The river turned what is today the Sobieszewska Island into the western arm of a new peninsula. The final stage in the island formation process came in 1895 when Emperor William II ordered a canal to be dug down to the sea to solve the problem of annual floods in the Żuławy plains. In the years 1889-1895 a watercourse called the Vistula Cross-Cut (Przekop Wisły) was built over the distance of 7.1 km between the points marked by the contemporary localities of Mikoszewo and Świbno. The cut took the main current of the Vistula River becoming the new river mouth.

WARTO ZOBACZYĆ

Rezerwat przyrody Ptasi Raj

Rezerwat przyrody Ptasi Raj, utworzony na północno-zachodnim skraju Wyspy, ma powierzchnię 198 ha. Obejmuje on dwa przymorskie jeziora: większe Ptasi Raj i mniejsze Karaś oraz otaczający je teren, na który składają się szuwary trzcinowe, fragment młodego lasu sosnowego oraz pas wydm. Jest to ważny obszar dla ptaków wodno-błotnych, szczególnie jako miejsce odpoczynku w okresie wędrówek. Rezerwat oraz jedno z jezior wzięły swoją nazwę od dużej liczby ptaków, które okresowo zatrzymują się na tym terenie. W rejonie Zatoki Gdańskiej krzyżują się szlaki wędrowne ptaków, biegnące z Europy Północnej i Wschodniej oraz Zachodniej Syberii do Europy Południowej i Zachodniej, Afryki i nad Morze Czarne. Ptaki wędrowne nie są w stanie pokonać bez odpoczynku całego dystansu dzielącego tereny lęgowe od zimowisk, a w Ptasim Raju mogą żerować i odpoczywać przed dalszą drogą.

WORTH SEEING

The Bird Paradise Reserve

The Bird Paradise Nature Reserve occupying the north-western tip of the Island is 198 ha in area. The Reserve embraces two coastal lakes: the larger called Bird Paradise (Ptasi Raj) and the smaller called Crucian Carp (Karaś), plus a belt around their shores. The flora here changes from reed stands, through a stretch of a new pine wood, up to a belt of sand dunes. The area is important for water fowl and wading birds, particularly as a resting spot for migrating flocks. The name of the reserve and one of its lakes comes from dense flocks that stop here temporarily. Various migration routes from Northern and Eastern Europe and Western Siberia to Southern and Western Europe, Africa, and the Black Sea all converge and cross over the Bay of Gdańsk. The migrating birds are unable to cover the whole distance from their winter refuge to their nesting grounds without a stop on the way. Here, in the Bird Paradise they can feast and build up strength before resuming their flight.

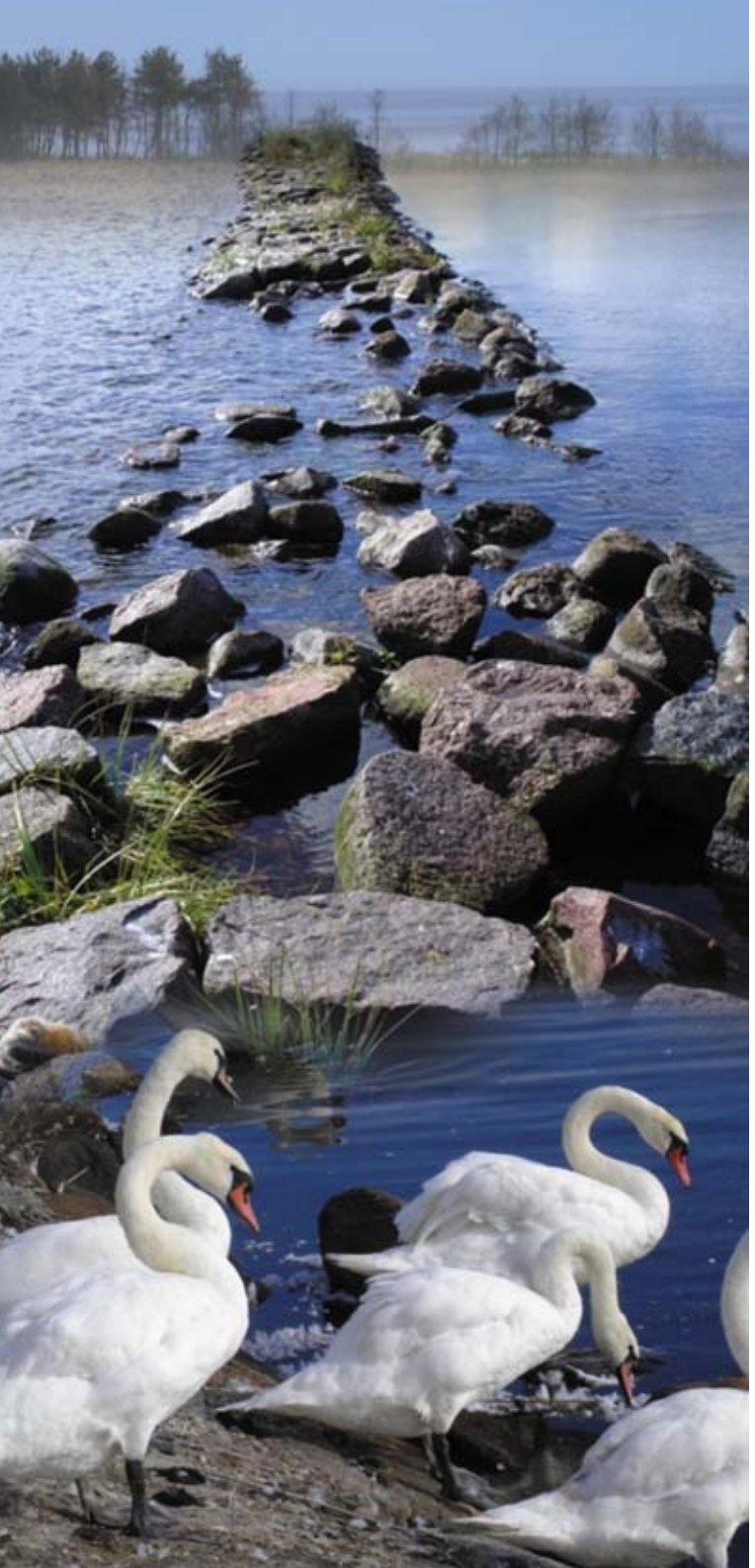

Kamienna Grobla w Górkach Wschodnich

W latach 1887-1888 po obu stronach Śmiałej Wisły wzniesiono masywne groble kamienne, które przyczyniły się do udrożnienia ujścia rzeki. Grobla w Górkach Wschodnich oddziela Śmiałą Wisłę od jeziora Ptasi Raj. Stanowi zachodnią granicę Rezerwatu Ptasi Raj. Kamienną groblą można dojść do morza, jednak w czasie podwyższonego stanu wody przejście jest utrudnione lub niemożliwe.

The Stone Dyke in Górki Wschodnie

In 1887-1888 both banks of the Bold Vistula were reinforced with massive stone dykes which improved unobstructed outflow of the river in its mouth.

The dyke at Górki Wschodnie separates the Bold Vistula from the Bird Paradise Lake and forms the western border of the Bird Paradise Reserve. The stone dyke makes a walking route leading straight to the sea, though with the water level high, the passage is interrupted or even totally cut off.

Rezerwat przyrody Mewia Łacha

Mewia Łacha znajduje się w północno-wschodniej części Wyspy Sobieszewskiej i obejmuje przyujściowy obszar po obu stronach Przekopu Wisły o powierzchni 150 ha, z czego na Wyspę przypada 19 ha. Swoją nazwę zawdzięcza rozległym, piaszczystym obszarom powstałym z materiałów naniesionych przez nurt Wisły, które wraz z otaczającymi wodami są miejscem okresowego przebywania wielotysięcznych stad ptaków (głównie mew, rybitw i ptaków siewkowych). Od kilku lat na terenie rezerwatu po obu stronach ujścia zadomowiły się bobry, a na piaszczystych wysepkach od czasu do czasu wylegują się bałtyckie foki.

Rezerwat Mewia Łacha, podobnie jak Ptasi Raj, pod nazwą Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Ujście Wisły, wchodzi w skład europejskiej sieci terenów chronionych Natura 2000, do której utrzymania są zobowiązane wszystkie państwa Unii Europejskiej.

The Seagull Shoal Nature Reserve

The Seagull Shoal (Mewia Łacha) nature reserve occupies the north eastern part of the Sobieszewska Island and both banks of the Vistula Cut in the vicinities of the river mouth. Totalling 150 ha in area, it takes 19 ha of the Island proper.

Its name comes from the extensive sandy bar formed of the matter the Vistula River imports and accumulates here. The sandy stretch and its waters are periodically flocked with myriad of birds (mainly seagulls, terns, and the plover family). Recently, beavers have made their homes on both sides of the river mouth, and the sandy islets give occasional shelter to the Baltic seals. The Seagull Shoal and Bird Paradise reserves, together known as the Vistula Mouth Special Protection Area, are listed in the Nature 2000 European network of protected natural sites all countries of the European Union are obliged to maintain and protect.

Zakład Ornitologii PAN

Placówka naukowa położona w Górkach Wschodnich zajmuje się badaniami biologii ptaków. W szczególności analizuje rozmieszczenie i liczebność ptaków w Polsce oraz ich wędrówki po świecie. Zakład pełni funkcję krajowej centrali obrączkowania ptaków i w ramach Europejskiej Unii Obrączkowania Ptaków współpracuje z podobnymi placówkami w Europie i Afryce. W Zakładzie można wysłuchać interesującej prelekcji o ptakach żyjących na Wyspie, nauczyć się rozpoznawać sylwetki ptaków oraz posłuchać ich charakterystycznych głosów. Prelekcja wyjaśni też, w jakim celu obrączkuje się ptaki i co zrobić w przypadku znalezienia zaobrączkowanego ptaka.

Spotkania z ornitologami należy rezerwować telefonicznie: 058 308 07 59. Więcej informacji o placówce w serwisie internetowym: **www.stornit.gda.pl**

Institute of Ornithology, Polish Academy of Sciences

This research institution located in Górki Wschodnie studies the biology of birds. Its research focuses particularly on the distribution and size of bird population in Poland, and their migrations around the globe. The station is the national headquarters of bird ringing. Under the auspices of the European Union for Bird Ringing the staff here co-operate with similar foreign institutions in Europe and Africa. Visiting them we can hear an interesting lecture on the local bird species, learn to recognise them by their silhouettes, and listen to their characteristic songs. We will be introduced to the rationale behind bird-ringing and learn what to do when coming across a banded specimen.

A visit at the research centre must be pre-arranged on the phone at: +4858 308 07 59. For more information on the station see their page: **www.stornit.gda.pl.**

Przekop Wisły

Przekop Wisły powstał w latach 1889-1895. Prace ziemne wykonywano za pomocą sprzętu, który wcześniej zastosowano przy budowie Kanału Kilońskiego. Codziennie pracowało 41 maszyn i 700 robotników, żeby, jak podają zachowane plany z 1891 r., usunąć 7,2 mln m^3 ziemi. Uroczystego otwarcia, na polecenie cesarza Wilhelma II, dokonał nadprezydent Prus Zachodnich Gustaw von Gossler. Szerokość Przekopu Wisły w przyujściowym odcinku wynosi obecnie około 600 metrów.

The Vistula Cross-Cut

The Vistula Cross-Cut waterway (Przekop Wisły) was built in 1889-1895. To cope with the earthworks the same equipment was hired that had previously been used to build the Kiel Canal. The works engaged 41 machines and 700 labourers day after day. The surviving plans from 1891 reveal that the task involved relocation of 7.2 million cubic metres of soil. Emperor William II ordered the supreme president of Western Prussia, Gustav von Gossler, to preside over the ceremonious opening. The width of the Vistula Cut in its mouth area today is about 600 metres.

Śluzy w Przegalinie

Zabytkowa północna śluza z 1885 r. zaczęła funkcjonować wraz z ukończeniem Przekopu Wisły. Dawniej spławiano nią drewno do Gdańska. Opis śluzy można znaleźć w książce Güntera Grassa „Blaszany bębenek". Oryginalne urządzenia z końca XIX w., uruchamiające niegdyś śluzę, znajdują się w sąsiednim budynku. Druga, południowa śluza, oddana do użytku w 1980 r., umożliwia przepływanie jednostek wodnych między Martwą Wisłą a Przekopem Wisły.

The Sluices at Przegalina

The authentic listed structure of the northern water gate dating back to 1885 was put in operation at the time the Vistula Cross-Cut was opened. The watercourse was used to float timber to Gdańsk. Günter Grass's The Tin Drum provides a description of the site. The nearby building houses the authentic late 19th century machinery, which would once move the sluice.

To serve contemporary navigation between Dead Vistula (Martwa Wisła) and the Vistula Cut another, southern sluice was built and put in operation in 1980.

Sanktuarium Matki Bożej Saletyńskiej

Pierwsza wzmianka o wiosce Sobieszewo z kościołem rzymskokatolickim pochodzi z 1410 r. W XVI w. nastąpiła rozbudowa kościoła przez parafię ewangelicką. Świątynię wybudowano w stylu holenderskim z tzw. pruskiego muru. Po drugiej wojnie światowej w Sobieszewie ponownie utworzono parafię rzymskokatolicką, którą powierzono opiece Zgromadzenia Księży Misjonarzy Saletynów. W 1961 r. do świątyni sprowadzono figurę Matki Bożej Płaczącej z sanktuarium w Dębowcu. W 1986 r. zabytkowy kościół strawił pożar, lecz udało się z niego uratować Najświętszy Sakrament i figurę Matki Bożej Płaczącej. W 2003 r. odbudowana świątynia została podniesiona do godności Sanktuarium. Przed kościołem znajdują się dwie rokokowe stele. Są to ewangelickie pomniki nagrobne z drugiej połowy XVIII w.

Our Lady of La Salette Sanctuary

The first historic record documenting the existence of the Sobieszewo village and its own Roman Catholic church dates back to 1410. The succeeding Evangelical community expanded the church building in the 16th century. The new shrine was erected in the Dutch style as a half-timbered structure (locally called the Prussian wall). After World War Two the restored Roman Catholic parish in Sobieszewo was entrusted to the La Salette Missionary Order. In 1961 the church gained the sculpture of the Weeping Lady transferred here from the Dębowiec sanctuary. In 1986, though, the historic church burnt down in a fire, and the only rescued artefacts were the Holy Sacrament and the figure of the Weeping Lady. Rebuilt, in 2003 the shrine was raised to the status of a Sanctuary. Its front yard is flanked with two Rococo steles, or rather Evangelical tombstones from the second half of the 18th century.

Milenijne Sanktuarium Chrzciciela Gdańska św. Wojciecha

Jest to pomnik jubileuszy związanych z osobą św. Wojciecha: Chrztu Gdańska (997 r.), męczeńskiej śmierci św. Wojciecha (997 r.), jego kanonizacji (999 r.) oraz zjazdu gnieźnieńskiego (1000 r.). Wznoszenie świątyni rozpoczęto w 1988 r., a zakończono w 1997 r. na 1000-lecie męczeństwa św. Wojciecha. Rok przed rozpoczęciem budowy Ojciec Święty Jan Paweł II podczas wizyty w Gdańsku poświęcił kamień węgielny, który pochodzi z rzymskiego Koloseum. Został on wmurowany w ścianę kościoła, a obecnie można go zobaczyć w przedsionku sanktuarium. W 1993 r. sprowadzono barokową figurę patrona z kościoła św. Jerzego w Sopocie, a w roku następnym relikwie św. Wojciecha z Gniezna. W 1997 r. kościół podniesiono do rangi Sanktuarium, a msze dla pielgrzymów są prowadzone według formularza o św. Wojciechu.

The Millennium Sanctuary of St Adalbert, the Baptist of Gdańsk

The idea behind the Sanctuary project was to commemorate four millennium jubilees related to St Adalbert: the Baptism of Gdańsk (997), St Adalbert's martyr death (997), his canonisation (999), and the Gniezno Congress (1000). Construction works on the site commenced in 1988 and were completed in 1997, the year marking the 1000th anniversary of St Adalbert's martyrdom. A year before the construction works on the project began Pope John Paul II, while on his visit to Gdańsk, blessed the cornerstone of the future shrine - an original stone block from the Roman Coliseum. The stone was built into the church wall and can now be seen in the vestibule. In 1993 a Baroque figure of the patron was transferred here from St George's church in Sopot. In the following year Gniezno donated St Adalbert's relics which were also brought to the shrine. In 1997 the church was raised to the status of a Sanctuary, and the masses held for the pilgrims are conducted in accordance with the St Adalbert formula.

Miejski Dom Kultury "Wyspa Skarbów"

"Wyspa Skarbów", oddział Miejskiego Domu Kultury jest głównym organizatorem życia kulturalnego i rozrywkowego na Wyspie. W Domu Kultury odbywają się, adresowane do różnych grup wiekowych, zajęcia artystyczne, sportowe, kursy języków obcych oraz koncerty, wystawy plastyczne, spektakle teatralne, wieczory poetyckie itp. Działalność Domu Kultury jest skierowana na promocję regionu oraz twórczości marynistycznej.

MDK mieści się przy ul. Turystycznej 3 w Sobieszewie,
tel./fax 0 58 323 91 15; e-mail: wyspaskarbow@mdk.gda.pl;
www.wyspa.skarbow.prv.pl

The Treasure Island City Culture Centre

The Treasure Island (Wyspa Skarbów), i.e. the most recently formed branch of the City Culture Centre, has grown to become the key organiser of cultural life and entertainment events on the Island. The Centre addressed various age groups organising artistic interest groups, sports events, foreign language courses, concerts, fine arts exhibitions, theatrical performances, poetry evenings, and the like. In its activities the Culture Centre (MDK) focuses on promoting the region and sea-inspired art.

The MDK is located at 3 Turystyczna St., Sobieszewo
and can be contacted at: tel./fax +4858 323 91 15
e-mail: wyspaskarbow@mdk.gda.pl
www.wyspa.skarbow.prv.pl

Izba Pamięci Wincentego Pola

Mieści się przy ul. Turystycznej 3. W Izbie Pamięci znajdziemy książki, listy, mapy, fotokopie rękopisów pisarza oraz fotografie osób i miejsc związanych z jego życiem i twórczością. Zgromadzone w tym miejscu eksponaty przybliżają ciekawą postać Wincentego Pola (żył w latach 1807–1872) - poety, pisarza, geografa, podróżnika, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego, uczestnika powstania listopadowego i Wiosny Ludów, a także adiutanta gen. Chłopickiego. Postać Wincentego Pola jest szczególnie ważna dla Wyspy Sobieszewskiej, ponieważ jako geograf stworzył on opis Żuław oraz nazwał przełom Wisły - „Śmiałą Wisłą".

W skład ekspozycji wchodzą także: pomnik, popiersie i portret poety oraz zasługujące na szczególną uwagę XIX-wieczne przedmioty codziennego użytku z regionu Żuław. Dodatkowo w Izbie Pamięci umieszczono informacje i zbiory prezentujące historię powstania Wyspy Sobieszewskiej i jej atrakcje turystyczne.

Wincenty Pol Commemoration Hall

The Hall is located at 3 Turystyczna St. The Commemoration Hall displays a collection of books, letters, maps, photocopied manuscripts, and photographs of the people and places connected with Wincenty Pol's life and dealings. The exhibits portray the interesting figure (Wincenty Pol lived in 1807-1872) of a poet, writer, geographer, globetrotter, professor at the Jagiellonian University involved in the Polish November Uprising and the Springtide of Nations, and aide-de-camp to Gen. Chłopicki. Wincenty Pol has earned a special position here, on the Sobieszewska Island, since in his capacity of a geographer he first produced a description of the Żuławy depression and gave the Vistula Cut its contemporary name of Bold Vistula (Wisła Śmiała). The exhibits further include the poet's monument, bust, and portrait, and the particularly noteworthy 19th century artefacts of everyday life in Żuławy. At the Commemoration Hall you can also find information and a collection of objects presenting the origins of the Sobieszewska Island and its sites worth visiting.

Galeria Bursztynowe Centrum

Mieści się w Sobieszewie przy ul. Promienistej 2. W Galerii znajduje się mini-warsztat bursztyniarski, w którym można samodzielnie spróbować obróbki "złota Bałtyku", jak również obejrzeć wystawę inkluzji, dzieł sztuki rzemieślniczej oraz multimedialny pokaz przedstawiający historię bursztynu nad Bałtykiem. Galeria jest czynna w lipcu i sierpniu w godz. 18.00-21.00, a dla grup zorganizowanych o dowolnej porze dnia, po dokonaniu wcześniejszej rezerwacji telefonicznej: 058 308 07 68.

The Amber Centre Gallery

The Gallery is located in Sobieszewo at 2 Promienista St. Here, at the mini amber craft workshop you can try your skills in working the gold of the Baltic. You can also see a collection of inclusion specimens, craftwork, and watch a multi-media presentation of the history of amber in the Baltic Sea region. The gallery is open in July and August between six and nine p.m., or at any convenient time for organised groups, provided an earlier telephone booking is arranged at: +4858 308 07 68.

Forsterówka

Modrzewiowy dworek w Orlu zbudowany w latach trzydziestych XX w. na polecenie i według osobistych planów Adolfa Hitlera, służył jako letnia rezydencja dla gauleitera okręgu gdańskiego NSDAP Alberta Forstera. Stojąca na wzgórzu willa, dawniej wyposażona w meble gdańskie, dziś zachowała ze swojego dawnego wystroju wspaniały kasetonowy sufit i zabytkowy kominek. W tym miejscu w dniu 28 sierpnia 1939 r. komandor Gustaw Kleikamp, dowódca pancernika "Schleswig-Holstein", spotkał się z Albertem Forsterem w celu omówienia spraw związanych z przewidywanymi walkami na Westerplatte. Budynki poniżej dworku, pierwotnie zbudowane na polecenie Senatu Wolnego Miasta Gdańska jako prewentorium dla dzieci zagrożonych gruźlicą, w okresie rządów gauleitera Forstera były siedzibą szkoły dla aktywistów partyjnych, głównie młodzieży, a w ostatnich miesiącach wojny znajdował się w nich szpital polowy.

The Forster Manor (Forsterówka)

This larch villa in Orle was built in the nineteen thirties on commission from and to the personal design of Adolf Hitler. The site was intended to serve as the summer residence of the Gdańsk district NSDAP commander (gauleiter), Albert Forster. Topping a hillock, it was originally fitted with Gdańsk-style furniture. All that remains of its décor today is a magnificent caisson ceiling, and an authentic fireplace. It was here, on 28 August 1939 that Commodore Gustav Kleikamp, master of the Schleswig-Holstein armoured ship met Albert Forster to discuss the anticipated battle for Westerplatte. The buildings at the foot of the villa, first erected on order from the Senate of the Free City of Gdańsk were intended to house a prevention resort for children threatened with tuberculosis. Under gauleiter Forster's rule they were turned into a school for party activists, mainly youngsters. Towards the end of the war a field hospital was arranged in the complex.

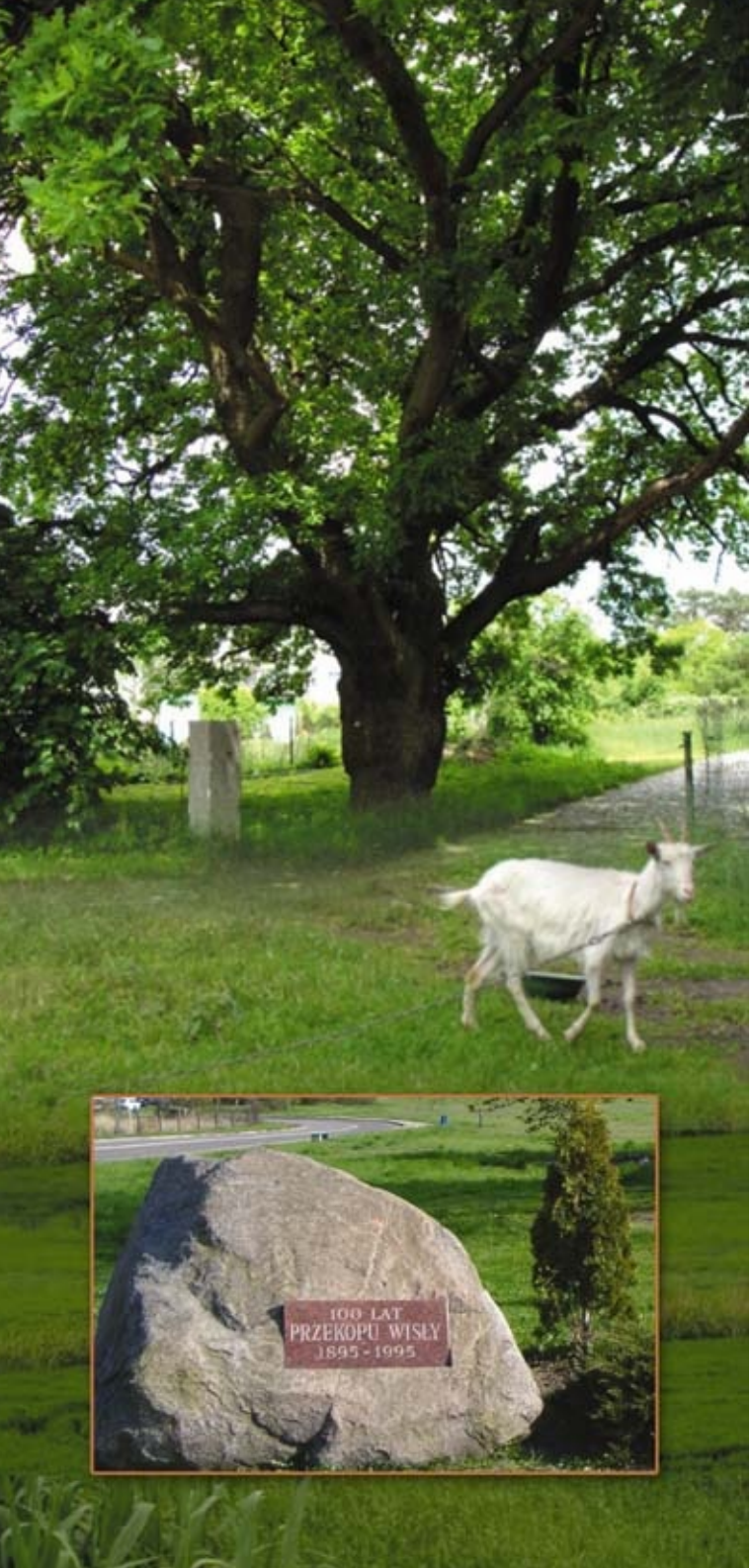

Pamiątkowy głaz w Świbnie

15-tonowy głaz narzutowy, znaleziony w pobliżu Tczewa we wsi Bałdowo został uroczyście odsłonięty przy skrzyżowaniu ul. Boguckiego i Świbnieńskiej z okazji 100-lecia powstania Przekopu Wisły, który doprowadził do powstania Wyspy Sobieszewskiej. Umieszczona obok głazu tablica informacyjna opisuje wielkie dokonanie hydrotechniczne, którym jest Przekop Wisły.

A Commemorative Rock in Świbno

This 15-tonne erratic rock was excavated at the village of Bałdowo near Tczew. Transported to Świbno, it was placed at the crossing of Boguckiego and Świbnieńska streets and unveiled to mark 100 years of the works on the Vistula Cut which formed the Sobieszewska Island. The information plaque next to the rock reminisces on the major feat of water engineering - the Vistula Cross-Cut.

Pomnik Przyrody

W środkowej części Wyspy Sobieszewskiej - w Wieńcu przy ul. Kwiatowej znajduje się pomnik przyrody. Jest to okazały Dąb o wysokości 22 metrów, którego wiek szacuje się na około 450 lat. Obwód pnia wynosi 470 cm (pierwsze konary pojawiają się na wysokości 120 cm. Dąb został wpisany do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Gdańsku.

Monument of Nature

The central part of the Sobieszewska Island - the Wreath at Kwiatowa (Flower) street has its monument of nature. It is an impressive oak tree 22 metres high, estimated at approximately 450 years. The trunk is 470 cm in circumference (the lowest branches grow at the height of 120 cm). The oak was entered in the register of precious nature specimens maintained by the Provincial Nature Conservator in Gdańsk.

PIESZO PRZEZ WYSPĘ

Ścieżka Przyrodniczo-Dydaktyczna (6 km)

Wędrówkę pieszą można rozpocząć przy pętli autobusowej w Górkach Wschodnich, na końcu ul. Nadwiślańskiej, dojeżdżając autobusem linii 186 lub samochodem, który można zostawić na miejscu parkingowym przed rezerwatem przyrody Ptasi Raj. Trasa ta prowadzi Ścieżką Przyrodniczo-Dydaktyczną, która zaczyna się przy tablicy informacyjnej i została oznaczona pomarańczowymi kaczkami umieszczonymi na drzewach. Wzdłuż ścieżki, prowadzącej częściowo przez rezerwat Ptasi Raj, ustawiono plansze prezentujące florę i faunę tego terenu. Na tej trasie wycieczkę proponujemy zaplanować w okresie od kwietnia do października, a jej szczególne walory okażą się najciekawsze wiosną i jesienią, podczas przelotów ptaków. Warto zabrać ze sobą lornetkę. Początkowo trasa prowadzi pomiędzy jeziorem Karaś, z lewej strony (niewidocznym z drogi) a borem sosnowym z prawej. Następnie, po ok. 1,5 km ścieżka skręca w lewo i pętlą biegnie przez młody las sosnowy w pobliże jeziora Karaś, a następnie do jeziora Ptasi Raj. Przy jeziorach stoją dwie wieże obserwacyjne, które pozwalają podziwiać z góry tereny rezerwatu.

Po zatoczeniu pętli droga skręca w kierunku morza, na plażę. Po kilkuset metrach, idąc w prawo, wchodzimy ponownie do lasu, mijamy ośrodek wypoczynkowy po lewej stronie i dochodzimy do drogi asfaltowej na granicy Górek Wschodnich i Sobieszewa. Jest to ul. Sobieszewska dochodząca do ul. Nadwiślańskiej, którą kursuje autobus linii 186. W przypadku pozostawienia samochodu przed rezerwatem, można dotrzeć do niego albo ulicą Nadwiślańską po skręceniu w prawo, albo wrócić na ścieżkę w Górkach. Dojść tam można, skręcając z ul. Sobieszewskiej w prawo, w przecinkę biegnącą równolegle do plaży przez środek lasu. Przecinka ta jest również częścią szlaku rowerowego im. Wincentego Pola, oznaczonego kolorem niebieskim.

THE ISLAND ON FOOT

The Naturalist Educational Path (6km)

A trip on foot can begin at the bus terminal in Górki Wschodnie at the end of Nadwiślańska (On the Vistula) street where you can get by bus (line 186). You can also arrive by car and leave it parked before the Bird Paradise nature reserve. The route takes us along the Naturalist Educational Path. Beginning at the information board, it is marked with orange duck silhouettes placed on tree trunks. Along the path, which dives into the Bird Paradise reserve in places you will find boards presenting the flora and fauna of the area. We suggest your stroll here is planned somewhere between April and October. You may find it particularly interesting in the spring or autumn in the bird migration seasons. Binoculars will certainly prove handy. In its early sections, the path runs between the Crucian Carp lake on the left (invisible from our venture point) and a pine wood on the right. About 1.5 kilometres later it turns left to run loop-like across a newly wooded pine stand closer to the Crucian Carp lake. Later on it will continue towards the Bird Paradise lake. The banks of both reservoirs have their bird watch towers, convenient vantage points to get a good view of the reserve. The path continues in a loop towards the sea and beach. Several hundred metres onwards, keeping to the right, we will turn into the wood again, pass near a leisure centre on our left, and return to the asphalt road (Sobieszewska street) at the border of Górki Wschodnie and Sobieszewo. From there we get back to Nadwiślańska street and a 186 line bus stop. Having left our car before the entrance to the reserve, we can follow the same route (having turned right), or keep to the path in Górki. To do so, we turn right off Sobieszewska street into a cutting in the woods which runs across the wood and parallel to the beach. The cutting is a section of a bike track called after Wincenty Pol and marked blue.

Wzdłuż ujścia Przekopu Wisły w Świbnie (5 km)

Wędrówka rozpoczyna się przy przystanku autobusowym linii 112 Świbno Przystań. Ulicą Świbnieńską należy udać się na północ w kierunku lasu. Na jej początku (przy granicy z lasem) znajdują się miejsca postojowe dla samochodów. Po minięciu, z prawej strony, portu rybackiego, skręcamy w prawo w polną ścieżkę prowadzącą do brzegu Wisły i dalej idziemy wzdłuż brzegu. Po około 500 m przechodzimy przez betonowy wał - nieczynny kolektor Oczyszczalni Ścieków Wschód. Po ok. 2 km dochodzimy do ujścia rzeki, gdzie znajduje się rezerwat przyrody Mewia Łacha. Od 1 kwietnia do 15 sierpnia obowiązuje zakaz wstępu do rezerwatu.

Along the Vistula Cross-Cut Mouth at Świbno (5km)

Our walk begins at the bus stop of line 112 at Świbno Przystań (Świbno Harbour). Świbnieńska street will take us north towards the wood. The street ends in a car park. Having passed a fishing harbour on our right, we take a right turn into a beaten track that leads to the Vistula. Once there, we follow the bank. About 500 metres onwards we will cross a perpendicularly rising concrete embankment of the waste water collector, now out of use, of the Waste Water Treatment Plant East. After another 2 kilometres or so we will find ourselves at the river mouth with its bird reserve called the Seagull Shoal (Mewia Łacha).
The reserve is closed for visitors from 1 April to 15 August.

Zielony szlak PTTK (10 km)

Szlak jest fragmentem Międzynarodowego Szlaku Pieszego E9. Trasa zaczyna się w Sobieszewie przy moście. Prowadzi ulicami: Turystyczną, Radosną, Falową, następnie przecinką leśną do Lazurowej, przy której znajduje się „Forsterówka". Idąc dalej szlakiem mija się najwyższe wzniesienie na wyspie (32 m n.p.m.). Wyspiarska część szlaku kończy się w Świbnie, gdzie w sezonie letnim można przepłynąć promem do miejscowości Mikoszewo i kontynuować wędrówkę na wschód po Mierzei Wiślanej.

The Green PTTK Trail (10km)

The trail is actually a section of the E9 International Foot Trail. It begins at the Sobieszewo bridge and takes us along Turystyczna (Tourist), Radosna (Merry), and Falowa (Wave) streets, to a wood clearing that will lead us to Lazurowa (Azure) street and the nearby Forster Manor. Further down the trail we will arrive at the foot of the highest hill on the island (32 m). Our stroll along the trail will end in Świbno where in the summer we can take a ferry to Mikoszewo and continue along the Vistula Bar.

ROWEREM PO WYSPIE SOBIESZEWSKIEJ (24 km)

W 2005 r. powstał szlak rowerowy po Wyspie Sobieszewskiej. Prowadzi on rowerzystów po bardzo ciekawych zakątkach. Został nazwany imieniem żyjącego w XIX wieku geografa - Wincentego Pola, który jako jeden z nielicznych opisywał dzieje tego obszaru. Szlak jest oznaczony kolorem niebieskim. Orientację ułatwiają mapy rozmieszczone na szlaku rowerowym: na początku szlaku, w Sobieszewie przy moście obok Sanktuarium Matki Bożej Saletyńskiej, w Świbnie przy ul. Świbnieńskiej, od strony portu rybackiego oraz na końcu szlaku, w Górkach Wschodnich przy granicy rezerwatu Ptasi Raj.

Przejażdżka po Wyspie zaczyna się przy moście pontonowym w Sobieszewie. Pierwszym etapem wycieczki jest Sanktuarium Matki Bożej Saletyńskiej mieszczące się na wprost przeprawy mostowej. Dalej szlak prowadzi do centrum Sobieszewa, gdzie przy ul. Turystycznej 3 znajduje się Dom Kultury "Wyspa Skarbów" z Izbą Pamięci Wincentego Pola. Kontynuując jazdę, mija się po lewej stronie Galerię "Bursztynowe Centrum" przy ul. Promienistej 2, nieco dalej, po prawej stronie jezdni budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, i po ok. 200 m skręca się w prawo w ul. Przegalińską znajdującą się na wale przeciwpowodziowym z XVIII w. usypanym wzdłuż Martwej Wisły.

Kilometr dalej, po lewej stronie, natrafia się na neorenesansowy dom z 1906 r. należący do Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach koło Warszawy, w którym w czasie drugiej wojny światowej znajdował się szpital polowy. Po kilkuset metrach można zjechać w lewo w ul. Wieniecką, aby odnaleźć dworek o romantycznej bryle z końca XIX w.

Wracając na szlak, kontynuujemy wycieczkę wzdłuż Martwej Wisły. Po przejechaniu kolejnych 2 km mija się jeden z najstarszych budynków na Wyspie - drewniany dom na kamiennej podmurówce z 1741 r. Dojeżdżając do końca ul. Przegalińskiej w Przegalinie, zauważyć można po prawej stronie dwie śluzy dzielące Martwą Wisłę od Przekopu Wisły. Śluzy znajdują się 8,5 km od mostu w Sobieszewie, gdzie rozpoczęto zwiedzanie Wyspy. Z Przegaliny szlak rowerowy prowadzi w lewo do Świbna. Wiedzie on obok portu ze stacjonującą tu flotyllą lodołamaczy wiślanych. Jadąc wzdłuż Przekopu Wisły, po lewej stronie, mija się zadbane oraz odrestaurowane domy rybackie.

Jest to jedyna tego typu osada zbudowana na wale. Po przejechaniu 3 km do śluz, dociera się do Świbna. Tuż obok przeprawy promowej natrafia się na pamiątkowy głaz oraz tablicę opisującą powstanie wspomnianego Przekopu Wisły.

W Świbnie można kontynuować jazdę niebieskim szlakiem rowerowym, który wiedzie przez środek lasu do Sobieszewa (na leśnym odcinku szlaku występują krótkie piaszczyste etapy), szlak ten pokrywa się prawie w całości z zielonym, pieszym szlakiem PTTK.
W sezonie letnim, kiedy kursuje prom pomiędzy Świbnem a Mikoszewem, można przeprawić się na drugą stronę Przekopu Wisły i dalej zwiedzać na rowerze Mierzeję Wiślaną.

Alternatywą dojazdu do Sobieszewa jest ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Boguckiego (obecnie w budowie, docelowo ścieżka będzie dobiegać do Sobieszewa); po skręceniu w lewo przy obelisku, jadąc około 1,5 km mija się Milenijne Sanktuarium św. Wojciecha w Świbnie, a po przejechaniu kolejnych 500 m dojeżdża się do Zespołu Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego nr 25 im. G. D. Farenheita w Świbnie. Jeżeli chce się uniknąć jazdy do Sobieszewa drogą nr 501 o dużym natężeniu ruchu samochodowego, można w pobliżu szkoły zjechać w ul. Trałową, która wiedzie w kierunku plaży. Tą ulicą dojeżdża się również do niebieskiego szlaku rowerowego prowadzącego przez las do Sobieszewa.
Jadąc niebieskim szlakiem w kierunku Sobieszewa, po przejechaniu 6 km od obelisku w Świbnie, dociera się do ul. Lazurowej w Orlu; od strony morza zobaczymy stalową konstrukcję wieży, na której mieściła się dawniej stacja radarowa. Obecnie pełni ona rolę punktu orientacyjnego dla żeglarzy i turystów. Zjeżdżając do lasu w tym miejscu, przy ul. Lazurowej, odnaleźć można Forsterówkę opisaną wyżej. Aby ją zobaczyć należy zjechać nieco ze szlaku.

Po powrocie na niebieski szlak, to już kolejnych 3 km, dojeżdża się do ul. Falowej w Sobieszewie. Następnie szlak rowerowy wiedzie do centrum Sobieszewa wspomnianą ul. Falową, a dalej ulicami Barwną i Radosną. Dociera się do skrzyżowania ulic Radosnej i Tęczowej w Sobieszewie przy Szkole Podstawowej nr 87. To już ponad 21 km od początku szlaku. Dalej można dojechać ul. Radosną do skrzyżowania z ul. Turystyczną, która doprowadza rowerzystów do pobliskiego mostu w Sobieszewie, gdzie można zakończyć zwiedzanie Wyspy.
Można jednak kontynuować przejażdżkę niebieskim szlakiem rowerowym, skręcając w prawo, w ul. Tęczową przy Szkole Podstawowej nr 87. Szlak doprowadza rowerzystów na północno-zachodni koniec Wyspy Sobieszewskiej - do rezerwatu Ptasi Raj w Górkach Wschodnich (2,4 km od Szkoły Podstawowej nr 87 w Sobieszewie). Niebieski szlak rowerowy kończy się na granicy rezerwatu, na skrzyżowaniu ze Ścieżką Przyrodniczo-Dydaktyczną, która umożliwia zwiedzenie rezerwatu na rowerze oraz podziwianie panoramy z wież obserwacyjnych, usytuowanych przy jeziorach Karaś i Ptasi Raj. Do mostu pontonowego w Sobieszewie można powrócić szlakiem rowerowym, bądź dojeżdżając Ścieżką Przyrodniczo-Dydaktyczną do ul. Nadwiślańskiej w Górkach Wschodnich i dalej wzdłuż Martwej Wisły do Sobieszewa.

A CYCLING ROUND OF THE SOBIESZEWSKA ISLAND

The cycling track around the Sobieszewska Island was built in 2005 to take bikers to its truly interesting pockets. The track was named after the 19th century geographer, Wincenty Pol, one of the few authors who recorded the history of the area. The track is marked blue. To help you keep oriented in your whereabouts, the builders put up maps along the route: one at the starting point in Sobieszewo, at the bridge near the Our Lady of La Salette Sanctuary, another one in Świbno at Świbnieńska street next to the fishing harbour, and the third one at the end of the track in Górki Wschodnie at the Bird Paradise reserve.

Our ride begins at the Sobieszewo pontoon bridge. We suggest taking the first stop on our way at the Our Lady of La Salette Sanctuary opposite the bridge crossing. From there the track will take us to the centre of Sobieszewo and the Wincenty Pol Commemoration Hall at 3 Turystyczna St. (Treasure Island Culture Centre). On our left we will pass the Amber Centre Gallery at 2 Promienista St. (Sun Beam street), leave the local Fire Brigade site on the right, and about 200 metres onwards we will turn right into Przegalińska street. The road runs along the 18th century flood embankment that controls the Dead Vistula (Martwa Wisła). A kilometer further, on the left we will see a Neo-Renaissance edifice erected in 1906. Originally, it was owned by the Blind Welfare Society in Laski near Warsaw. During the Second World War the building housed a field hospital. Several hundred metres onwards we can make a detour to the left into Wieniecka (Wreath) street to find a late 19th century manor with its Romantic silhouette. Back on our trail, we continue along the Dead Vistula. After about 2 kilometres we will arrive at one of the oldest buildings on the island: a 1741 wooden house resting on stone foundations. Having reached the end of Przegalińska street in Przegalina we will see two sluices separating the Dead Vistula from the Vistula Cut. We are now 8.5 km away from the Sobieszewo bridge from where we started on our round of the Island. From Przegalina the cycling track takes us left to Świbno running close to the port with a moored fleet of ice-breakers that operate on the Vistula. Keeping to the Vistula Cross-Cut we will pass restored and well-tended to fishermen houses on the left forming the only human settlement of the type built on the embankment. 3 km after the Przegalina sluices we will reach Świbno. Next to the ferry crossing we will see a commemorative rock and plaque reminding us of the history of the Vistula Cut.

From Świbno we can continue along the blue cycling track which cuts across the woods to Sobieszewo (short sandy stretches along the route) merging with the green PTTK foot track in nearly all its length. In the summer, the season when the ferry between Świbno and Mikoszewo is run, you can cross to the other side of the Vistula Cut and take a ride along the Vistula Bar.

Alternatively, you can head towards Sobieszewo along the cycling track in Boguckiego St. (currently in construction, it will ultimately reach Sobieszewo). After a left turn at the commemorative rock and approximately 1.5 km we will see the Millennium Sanctuary of St Adalbert in Świbno. Another 500 m will take us to the G.D. Fahrenheit Primary and Junior High School Complex No. 25 in Świbno and the road to Sobieszewo. If, however, we would rather avoid the road and its heavy traffic, we can turn into Trałowa (Sweepfloat) street and head to the beach. Here, we will rejoin our blue cycling track back to Sobieszewo across the wood. The blue track to Sobieszewo, about 6 km after the Świbno commemorative rock, will take us to Lazurowa St. in Orle. At one point, on the seaward side we will see the steel structure of an ex-radar tower. Today, it serves as an orientation spot for sailors and tourists. Leaving the track for a brief detour into Lazurowa St. we will get to the Forster Manor described earlier on. Once back on the blue track and another 3 km we will reach Falowa St. in the Sobieszewo borders. The track continues to the centre along Falowa St., then Barwna (Colourful) and Radosna streets, and reaches the crossing of Radosna and Tęczowa (Rainbow) streets in Sobieszewo at Primary School No. 87. We have already ridden over 21 km since onset. Now, we can continue to the crossing with Turystyczna St. and from there to the nearby Sobieszewo bridge. Here, we have the option of completing our round of the Island. We can, however, continue along the blue cycling track turning right into Tęczowa St. at Primary School No. 87. The route will take us to the north-western tip of the Sobieszewska Island and the Bird Paradise reserve in Górki Wschodnie (2.4 km after Primary School No. 87 in Sobieszewo). The blue track ends at the reserve border and the crossing with the Educational Path also accessible to bikes. From here we can decide to ride around the reserve stopping on the way to climb the observation towers and watch birds on the Crucian Carp and Bird Paradise Lakes.

Our way back to the pontoon bridge in Sobieszewo can be made along the cycling track or the Educational Path to Nadwiślańska St. in Górki Wschodnie from where we will continue along the Dead Vistula to Sobieszewo.

DOJAZD NA WYSPĘ
HOW TO GET TO THE ISLAND

Komunikacja miejska:
Autobusy linii 112 i 186, najlepiej z przystanku przy Dworcu PKP Gdańsk Główny (szczegółowy rozkład jazdy: http://www.ztm.pl)

Public transport:
Bus lines 112 and 186. It is best to get on the bus at the Main Railway Station in Gdańsk (for detailed time schedule go to: http://www.ztm.pl)

Samochód/rower:
Zjazd z drogi krajowej nr 7 w miejscowości Przejazdowo w drogę wojewódzką nr 501 na przeprawę mostową w Sobieszewie lub z drogi krajowej nr 7 w miejscowości Cedry Małe na przeprawę mostową nad śluzą w Przegalinie (tylko dla samochodów osobowych).
Droga wojewódzka nr 501 (Krynica Morska - Gdańsk) z przeprawą promową w Świbnie / Mikoszewie (czynna w okresie od maja do października).

Car/ bike:
Branch off national road No. 7 in Przejazdowo onto provincial road No. 501, which ends at the pontoon bridge in Sobieszewo. Alternatively, you can turn off national road No. 7 in Cedry Małe and take the bridge over the sluice in Przegalina (open only for passenger cars).
Provincial road No. 501 (Krynica Morska Gdańsk) with the ferry crossing at Świbno / Mikoszewo on the way (is open from May to October).

PRZEPRAWY / THE RIVER CROSSINGS

Most pontonowy w Sobieszewie

Przejazd przez most o nośności 15 ton i 181 metrów długości jest bezpłatny. W sezonie letnim (codziennie od maja do września) środkowe przęsło mostu jest uchylane dla jednostek pływających w godzinach 8.30, 10.00, 13.00, 17.00 i 19.00 lub gdy zbierze się co najmniej 10 jednostek. Powoduje to wstrzymanie ruchu kołowego na około 10 minut. Dodatkowe informacje na temat otwierania mostu można uzyskać pod nr tel. 058 308 07 61.

The Sobieszewo Pontoon Bridge

The bridge of the carrying capacity of 15 tonnes and 181 metres long is toll-free. In the summer (daily from May to September) the middle section of the bridge is swung open to let the boats pass. The scheduled opening hours are 8:30, 10:00, 13:00, 17:00, and 19:00, or whenever 10 boats have gathered awaiting the pass. The passage will halt the traffic for about 10 minutes. For more information on the bridge opening hours phone +4858 308 07 61.

Przeprawa promowa Świbno - Mikoszewo

Przeprawa czynna jest od dnia 1 maja do połowy lub końca października w zależności od warunków atmosferycznych i stanu wody. Prom kursuje w godzinach 5.20-22.00 średnio co 30 min., w czasie zwiększonego ruchu prom kursuje bez przerwy. Przeprawa jest płatna.

The Ferry Crossing at Świbno - Mikoszewo

The crossing is in operation between 1 May and mid or late October, depending on the weather and water level. The ferry runs back and forth from 5:20 a.m. to 10.00 p.m. every 30 minutes on average, or without any break, if the traffic is high. The crossing is tolled.

Śluza południowa w Przegalinie

Różnica poziomu Wisły w tym miejscu może dojść nawet do 2 metrów. Wymiary komory śluzy w metrach: szer.11,8, dł. 186, gł. 4,5. Godziny otwierania dla żeglugi w sezonie letnim: pn.-pt. 9.00-19.00, sob.-nd. 9.00-17.00, poza sezonem: 7.00-15.00. Nad śluzą w Przegalinie znajduje się most łączący Wyspę z lądem stałym. Drogą tą można dojechać do miejscowości Cedry Małe, przez którą przebiega droga krajowa nr 7.

The Southern Sluice in Przegalina

The water-step difference on the Vistula at this point can reach 2 metres. The sluice chambers are: 11.8/ 186/ 4.5 metres in width/ length/ and depth, respectively. The sluice is open for navigation between 9:00 and 19:00 Mondays to Fridays and 9:00 to 17:00 Saturdays and Sundays in the summer, and between 7:00 and 15:00 out of season. The Przegalina sluice is spanned with a bridge that links the Island to the mainland. The road will take us to Cedry Małe lying on national road No. 7.

SZLAK WODNY / WATER COURSE

Szlak wodny na Martwej Wiśle umożliwia bezpieczne żeglowanie wzdłuż naturalnej południowej granicy Wyspy Sobieszewskiej na długości 11,5 km. Na odcinku "Gdańsk - Zalew Wiślany" żeglarze napotkają dwie przeszkody: most pontonowy w Sobieszewie i śluzę w Przegalinie. Nabrzeże, do którego można cumować na Wyspie znajduje się kilometr przed mostem, vis a vis hotelu Renusz, na granicy Górek Wschodnich i Sobieszewa.

The Dead Vistula watercourse ensures safe navigation along the 11.5 km long natural southern border of the Sobieszewska Island. On the way between Gdańsk and the Vistula Lagoon sailors have to negotiate two obstacles: the pontoon bridge at Sobieszewo, and the Przegalina sluice. The mooring ground on the island side is a kilometre before the bridge, opposite the Renusz hotel, at the border of Sobieszewo and Górki Wschodnie.

WYPOŻYCZALNIE SPRZĘTU

Jachty można wypożyczyć w Górkach Zachodnich w:

- Żeglarskim Ośrodku Morskim AWFiS
  ul. Stogi 20, tel. 058 307 33 87

- Centralnym Ośrodku Sportu Akademickiego AZS
  ul. Stogi 20, tel. 058 307 30 82

- Jachtklubie Stoczni Gdańskiej
  ul. Przełom 9, tel. 058 307 31 15 wew. 35

Kajaki można wypożyczyć na:

- Przystani Kajakowej Klubu Wodnego Żabi Kruk"
  ul. Zabi Kruk 15, tel. 058 305 73 10
  czynna w sezonie letnim w godz. 10.00 - 18.00

Informacja turystyczna Stowarzyszenia Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej, gdzie można nabyć przewodniki po Wyspie oraz mapy, mieści się w Domu Kultury "Wyspa Skarbów", przy ul. Turystycznej 3.

Szczegółowe informacje oraz kontakt ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej przez serwis internetowy:
www.spws.wyspa.biz

Inne informacje o Wyspie Sobieszewskiej (np. o bazie noclegowej, sieci gastronomicznej itp.) można znaleźć w serwisie internetowym:
www.wyspa.pl oraz www.gdansk.pl

WATER GEAR HIRE

A sailing boat can be hired in Górki Zachodnie from:

- The AWFiS Sea Sailing Centre at 20 Stogi St.
  phone +4858 307 33 87

- The AZS Main Centre of Academic Sports at 20 Stogi St.
  phone +4858 307 30 82

- The Gdańsk Shipyard Yachting Club at 9 Przełom St.
  phone +4858 307 31 15 ext. 35

Kayaks are for hire at:

- The Kayak Harbour of the Żabi Kruk Water Club
  15 Żabi Kruk St., phone +4858 305 73 10
  open in the season from 10:00 to 18:00 hours.

Tourist Information run by the Sobieszewska Island Fan Society is where you can get guides of the Island and maps. The outlet is located in the Treasure Island Culture Centre at 3 Turystyczna St.

Detailed information and contact with the Sobieszewska Island Fan Society are also available via the Internet service:
www.spws.wyspa.biz

For other information on the Sobieszewska Island (e.g. accommodation, catering, etc.) go to the website:
www.wyspa.pl and www.gdansk.pl